

Statenvoorstel 79/20 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 26 oktober 2020

PS-vergadering : *Wordt ingevuld door de griffie*

Onderwerp

Vaststelling Interim omgevingsverordening- regelwijziging 2

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Vaststellen van de wijziging Interim omgevingsverordening – regelwijziging 2, waarin wordt voorgesteld om:

- de datum voor het voldoen aan de IOV-eisen aan te passen naar 1 januari 2024;
- emissies van stallen op een bedrijfslocatie naar keuze te middelen bij de beoordeling aan de IOV-eisen;
- de termijn voor het indienen van een aanvraag in de IOV te laten vervallen;
- enkele overige wijzigingen door te voeren gebaseerd op praktijkervaringen;
- naar aanleiding van ingekomen zienswijzen aanvullende wijzigingen vast te stellen:
  - o vervangen van de term bedrijfsniveau naar bedrijfslocatieniveau;
  - o een uitzondering op te nemen voor natuurinclusieve veehouderijen.

Het voorstel

vast te stellen de wijziging Interim omgevingsverordening – regelwijziging 2, vastgelegd als GML-bestand met plan-IDN:

NL.IMRO.9930.IOVwijzregels2-va01

Aanleiding

Nederland heeft zich op Europees niveau verplicht om instandhoudingsdoelstellingen te halen voor gevoelige natuurgebieden (N2000-gebieden). Dat is opgenomen in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In veel Brabantse Natura 2000-gebieden is de overbelasting van stikstofdepositie een probleem voor de realisatie van deze instandhoudingsdoelstellingen.

Voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen is het van belang dat minder stikstofdepositie terechtkomt in de N2000-gebieden (bronaanpak) en dat de natuur hersteld wordt.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

In september 2009 hebben wij het Convenant Stikstof en Natura 2000 gesloten¹ met als doelstelling om de ammoniakbelasting op de N2000-gebieden vanuit veehouderijstallen substantieel te verminderen en tevens de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven rond N2000-gebieden weer vlot te trekken. Dit convenant is uitgewerkt in de Interim omgevingsverordening (voorheen Verordening stikstof en N2000), waarbij de opbrengst ten goede komt aan de daling van de stikstofdepositie op de N2000-gebieden.

In juli 2017 is het [maatregelenpakket](#) Transitie Verduurzaming Veehouderij vastgesteld, waarin het verminderen van ammoniakemissies uit stallen via de toenmalige verordening onderdeel was.

Wij hebben vlak voor de zomer voorgesteld om de data voor de aanpassing van stalsystemen te verschuiven naar 1 januari 2024 en om ondernemers naar keuze ook de mogelijkheid te bieden om de emissies uit stallen te middelen bij het voldoen aan de eisen. Daarvoor is een wijziging van de Interim omgevingsverordening nodig. U bent hierover eerder geïnformeerd in de [statenmededeling van 7 juli 2020](#).

De ontwerp wijziging heeft zeven weken, met ingang van 14 juli 2020 tot 1 september 2020, ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn hebben 20 personen of instanties een reactie ingediend. De ingekomen reacties geven op onderdelen aanleiding om de ontwerp wijziging aan te passen.

Bevoegdheid

Het vaststellen van een wijziging van de Interim omgevingsverordening, inclusief eventuele amendementen, is de bevoegdheid van Provinciale Staten.

De bevoegdheid om bijlage 2 Technische eisen huisvestingssysteem te wijzigen, is gedelegeerd aan Gedeputeerde Staten (artikel 5.2 IOV).

Doel

Het laten vervallen van de datum voor het indienen van een aanvraag omgevingsvergunning / doen melding en het aanpassen van de realisatiedatum voor aanpassing van stalsystemen naar 1 januari 2024, waardoor een betere aansluiting ontstaat op een realistisch en haalbaar tijdsplan voor de toepassing van innovatieve stalsystemen.

Vervolg

De vaststelling van deze wijziging is een eerste –urgente- stap op dit dossier vanwege het bestuursakkoord Samen, Slagvaardig en Slim: Ons Brabant.

---

¹ Convenant is gesloten met directie Regionale Zaken van het Ministerie van LNV, Stuurgroep Dynamisch Platteland, Zuidelijk Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en de Brabantse Milieufederatie.

Ook na vaststelling van deze wijziging blijven wij werken aan een haalbare en realistische manier om de afgesproken emissiereductiedoelen voor 2028 te realiseren. Dit doen wij langs verschillende lijnen.

Wij ondersteunen en stimuleren innovatie. Momenteel zijn er veel systemen in ontwikkeling. Wij gebruiken de periode tot vaststelling van de omgevingsverordening (planning inwerkingtreding januari 2022) om nader onderzoek te doen naar maatwerk in innovatie, 'time to market' en andere voer- en managementmaatregelen. En als dat nodig is ontwikkelen wij voor specifieke categorieën een maatwerkoplossing op basis van een realistische 'time to market'.

Daarnaast werken wij aan de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof, waarin breder wordt gekeken dan alleen de stikstofreductie vanuit stalsystemen. Wij vinden het daarbij belangrijk dat de aanpak conform het advies van de Commissie Remkes uitgaat van een evenwichtige bijdrage in de stikstofreductie vanuit alle sectoren.

Tot slot betrekken wij uiteraard ook de ontwikkelingen op nationaal niveau bij onze aanpak. Zoals in het bestuursakkoord is aangegeven vinden wij het belangrijk om -binnen de vastgestelde beleidsdoelen- daarbij aan te sluiten. Wij blijven daarom alle ontwikkelingen in nauwe samenhang met elkaar bezien en trachten die zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Dit doen wij uiteraard in samenspraak en afstemming met onze partners.

Bovenstaande ontwikkelingen betrekken wij waar nodig bij de vaststelling van de definitieve Omgevingsverordening.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Argumenten

1. De wijziging is nodig om:

- 1.1. de datum voor het doen van een aanvraag of melding te laten vervallen;
- 1.2. de realisatiedatum voor het doen van stalaanpassingen te verschuiven naar 1 januari 2024;
- 1.3. aan ondernemers een keuzemogelijkheid te bieden om op bedrijfslocatieniveau gemiddeld te voldoen aan de emissiereductie-eisen voor stallen.

2. Er zijn 20 reacties ingekomen op het ontwerp wijzigingsvoorstel. Deze inspraak is samengevat en voorzien van een reactie in de Nota van inspraak. De ingekomen reacties zijn vanwege privacy-wetgeving geanonimiseerd. Hieronder geven wij de hoofdlijnen van de inspraak weer met onze reactie daarop:

2.1. Behalen van de afgesproken doelen:

Insprekers geven aan dat het niet nodig is om eisen te stellen aan de aanpassing van stalsystemen. De doelen uit het convenant worden volgens hen ook zonder het stellen van eisen gehaald, doordat de emissies van stikstof autonoom dalen omdat veel bedrijven stoppen. Andere insprekers zijn juist bezorgd dat de afgesproken doelen uit het convenant niet gehaald worden.

Reactie: Uit de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 15 juli 2020 blijkt dat de noodzaak voor het treffen van de maatregelen in voldoende mate is aangetoond, mede gelet op het behalen van de doelen zoals in het convenant afgesproken. Uit het onderzoek dat door Pouderoyen is gedaan voor de vaststelling van de ontwerp wijziging blijkt voorts dat het einddoel in 2028 niet verandert en wordt gehaald. De afname per jaar/tijdvak richting 2028 wijzigt.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

2.2. Uitstel van realisatietermijn en 'time to market'

Enkele insprekers achter het uitstel van de realisatietermijn niet voldoende en niet haalbaar omdat er in 2024 nog (steeds) onvoldoende innovatieve brongerichte systemen ontwikkeld zijn, die ook financieel-economisch haalbaar zijn. Om op 1 januari 2024 te kunnen voldoen, moet men bovendien al in 2022 een aanvraag indienen. Het is niet aannemelijk dat de in ontwikkeling zijnde systemen dan al erkend zijn. Dit geldt voor diverse diercategorieën, waaronder varkens.

Andere insprekers geven aan dat uitstel niet nodig en wenselijk is omdat ook nu aan de eisen voldaan kan worden.

Reactie: De datum van 1 januari 2024 is gekozen met het oogmerk dat systemen haalbaar en betaalbaar zijn. Ons uitgangspunt is dat er voor de meeste diercategorieën tijdig voldoende systemen beschikbaar zijn om aan de emissiereductie-eisen te voldoen. Het uitstel tot 1 januari 2024 is gerelateerd aan de 'time to market'. Door de verschuiving ontstaat er ook meer tijd om in ontwikkeling zijnde innovaties door te ontwikkelen. Wij verwachten dat hierover meer duidelijkheid bestaat bij de vaststelling van de Omgevingsverordening (oktober 2021). Indien noodzakelijk, en onder strikte voorwaarden, kan dit in dat dossier mogelijk leiden tot een aanpassing van de datum voor bepaalde diercategorieën. Dat is ruim op tijd voor ondernemers om tijdig een aanvraag in te dienen en de stalsysteemaanpassing te realiseren.

Wij zijn verder actief in het ondersteunen van innovaties en brongerichte maatregelen. Wij willen vanuit een integrale benadering ruimte bieden aan de toepassing van brongerichte systemen, zonder de afgesproken doelen voor 2028 uit het oog te verliezen. Zoals in de Statenmededeling van 7 juli 2020, behorende bij het ontwerp van de Wijziging Interim omgevingsverordening - regelwijziging 2 is aangegeven, omvat dit een veelheid aan acties waarnaar wij verwijzen.

2.3. Generieke aanpassing van het beleid is nodig voor bedrijven op grote(re) afstand tot Natura-2000 gebieden:

Insprekers geven aan dat op grond van de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 15 juli 2020 voor bedrijven op grote(re) afstand tot N2000 een uitzondering gemaakt moet worden omdat de investeringslast disproportioneel is in relatie tot het vrijwel niet aanwezige effect op N2000.

Reactie: De rechtbank heeft geoordeeld dat zij op dit moment onvoldoende informatie heeft om te beoordelen of er in individuele gevallen sprake kan

zijn van een disproportionele last. Juist dit is inzet van het geschil in de verdere procedure (zie ook onder punt 6). De stelling dat investeringen van veehouderijen in bepaalde gebieden nauwelijks effect geven is overigens op geen enkele wijze onderbouwd.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

2.4. Intern salderen:

Door een optie voor intern salderen te bieden, blijven verouderde stallen gehandhaafd en het gebruik van luchtwassers gestimuleerd volgens insprekers. Dat is funest voor de brede transitiedoelen voor de landbouw. Anderzijds biedt het intern salderen naar de mening van andere insprekers onvoldoende soelaas als dat betekent dat stalsystemen regelmatig moeten worden aangepast.

Reactie: In het bestuursakkoord geven wij aan dat we verantwoordelijkheid willen leggen bij initiatiefnemers, waarbij keuze en ondernemerschap van groot belang zijn. Intern salderen is voor een aantal ondernemers een optie om investeringen te spreiden, andere ondernemers zullen kiezen om op dierplaatsniveau te voldoen. Intern salderen kan er daarbij enerzijds toe leiden dat een ondernemer op de korte termijn kiest om te investeren in een luchtwasser. Op de langere termijn biedt het kansen om voor een verouderde stal alsnog te kiezen voor brongerichte technieken die dan beschikbaar zijn.

2.5. Ruimte voor uitzonderingen:

Insprekers vragen om in de regels uitzonderingen op te nemen, bijvoorbeeld om te voldoen aan de eisen door het houden van minder dieren of voor specifieke groepen van ondernemers zoals stro(oisel)stallen, natuurinclusief boeren of integrale stalsystemen die bijdragen aan meerdere doelen (zoals dierenwelzijn en klimaatdoelen). Als alternatief vragen sommige insprekers om in de regels een duidelijke lijn op te nemen wanneer de hardheidsclausule wordt toegepast.

Reactie: Wij zijn altijd bereid om samen met de sector te onderzoeken of het nodig is, en zo ja, welke mogelijkheden er zijn, om een uitzondering te maken. Hierbij gelden wel belangrijke uitgangspunten. Allereerst geldt dat het maken van een uitzondering aantoonbaar geen afbreuk mag doen aan het doel waarvoor de regels zijn gesteld: afname van de stikstofdepositie op N2000 gebieden door het beperken van de ammoniakemissies. Een tweede belangrijk uitgangspunt is dat een uitzonderingsregel uitvoerbaar en handhaafbaar moet zijn. In de meeste aangedragen gevallen is onvoldoende inzichtelijk hoe het maken van een uitzondering past bij het doel van de regels of wordt een generieke uitzondering gevraagd op de emissiereductie-eisen. De effecten van het maken van een uitzondering zijn daarbij niet onderzocht. Vaak reiken effecten verder dan alleen het maken van de gevraagde uitzondering door olievlekwerking. Soms is nader onderzoek nodig. In het algemeen staan wij daarom negatief tegenover het honoreren van de verzoeken. Voor natuurinclusieve veehouderij stellen wij voor een uitzondering te maken. Dit is onder 3.2 nader toegelicht.

Het is verder niet mogelijk om een lijn uit te werken of af te spreken voor toepassing van de hardheidsclausule. Toepassing van de hardheidsclausule is altijd maatwerk waarbij een afweging plaatsvindt waarom de algemene eisen in een individueel geval leiden tot onredelijke gevolgen. Deze afweging is altijd afhankelijk van de concrete situatie van een individuele aanvrager.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Specifiek wordt hier nog opgemerkt dat in 2019 motie M174A-2019 is ingediend en aangenomen waarin GS verzocht wordt in gesprek te gaan met eigenaren van strossallen en samen met deskundigen te onderzoeken hoe strossallen door middel van innovaties kunnen worden ingepast in amendement A8 van 25 oktober 2019.

Op 6 maart 2020 is in bijzijn van een expert van de WUR ambtelijk met deze veehouders gesproken. Op 8 oktober 2020 is bestuurlijk met deze veehouders gesproken. Hiermee is de motie afgedaan.

Deze groep zeugenhouders heeft tijdens de gesprekken aangegeven dat ze bereid is om samen met de provincie te gaan onderzoeken of aanvullende maatregelen te treffen zijn, waardoor dit beter past bij de doelen die de IOV beoogt te realiseren.

Ook is begin 2020 door het vorige college toegezegd om Motie M11/2020 en M12/2020 te betrekken bij de verdere gesprekken over het veehouderijbeleid. De voorgestelde wijziging van de IOV (inclusief bijlage 2) komt tegemoet aan motie M11/2020. Ten aanzien van motie M12/2020 wordt vermeld dat de voorgestelde wijziging van de IOV voorziet in een langere aanpassingstermijn van bestaande stallen. Doordat er volop innovatie plaatsvindt, is het de verwachting dat er tijdig voldoende huisvestingssystemen beschikbaar zijn. Er worden gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de sector en het rijk over de mogelijkheden om emissies te reduceren. Een stapeling van regelingen is niet mogelijk door geldende regels omtrent staatssteun. Tot een Green Deal heeft dit niet geleid en is vooralsnog ook geen onderwerp van gesprek. Hiermee is de toezegging afgedaan.

3. Wij stellen voor om de ontwerp-wijziging op de volgende punten aan te passen.

- 3.1. Voldoen op bedrijfsniveau:

Wij stellen voor de term bedrijfsniveau te vervangen door de term bedrijfslocatieniveau.

Uit de ingekomen reacties blijkt dat er onduidelijkheid bestaat over de term bedrijfsniveau. Wij bedoelen hiermee bedrijfslocatieniveau. Wij stellen voor dat in de regels aan te passen.

- 3.2. Uitzondering voor natuurinclusieve veehouderij

Wij stellen voor om een uitzondering op te nemen voor natuurinclusieve veehouderij en daaraan voorwaarden op maat te verbinden, zoals:

- een lage veebezetting per hectare (grondgebondenheid),
- het treffen van extra maatregelen waardoor het bedrijfsconcept in geheel wel aan de reductie-eisen voldoet, en
- monitoringsvoorwaarden.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Hierdoor is aannemelijk dat het totale bedrijfsconcept voldoet aan de reductie-eisen uit de IOV zodat dit past binnen de doelen die wij met het treffen van de maatregelen willen bereiken. Anderzijds biedt dit voorstel zekerheid voor bedrijven die een overstap overwegen.

Diverse insprekers vragen om de uitzonderingspositie voor natuurinclusieve veehouderij weer op te nemen en in plaats van een ruimere termijn een generieke uitzonderingspositie voor deze bedrijven op te nemen. Gezien de brede voordelen van natuurinclusieve veehouderij wil de provincie omschakeling naar deze vorm van landbouw stimuleren. In de huidige IOV is een uitzondering opgenomen voor natuurinclusieve melkveehouderijen tot 1 januari 2024. In de ontwerp wijziging is ervan uitgegaan dat deze uitzondering kan vervallen omdat met de wijziging een generiek uitstel voor alle bedrijven tot 1 januari 2024 wordt gegeven. Met het voorstel wordt een generieke uitzonderingsregel opgenomen met voorwaarden op maat en wordt deze verbreed naar alle natuurinclusieve veehouderij. Wij nemen ook een regeling op voor nieuwe stallen, die gelet op de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting gerealiseerd kunnen worden.

4. Diverse reacties richten zich tegen voorgestelde wijzigingen van bijlage 2. De wijziging van bijlage 2 is een bevoegdheid van ons college. De ingekomen zienswijzen en onze reactie daarop, zijn ook in de Nota van inspraak opgenomen. Op hoofdlijnen hebben de reacties betrekking op:

- 4.1. Aanpassing emissiereductie-eisen innovatieve brongerichte systemen:

Insprekers geven aan dat het nodig is om de reductiepercentages voor innovatieve brongerichte systemen te heroverwegen. Een andere optie is dat nu al in de IOV wordt vastgelegd dat bij gebrek aan innovatieve systemen wordt aangesloten bij de op rijksniveau vastgestelde reductiepercentages of dat een afwijkmogelijkheid wordt opgenomen in de IOV. Veehouders worden door de gestelde percentages gedwongen te kiezen voor een luchtwasser. Dat is niet goed vanuit dierenwelzijn. Bovendien zijn luchtwassers ook vanuit milieuoverwegingen (verbruik energie en water etc.) minder wenselijk.

Reactie: Wij vinden het niet wenselijk of noodzakelijk de reductiepercentages voor innovatieve brongerichte systemen op dit moment te heroverwegen. Er zijn een groot aantal innovaties in ontwikkeling. Daarbij wordt onder andere gekeken naar additionele maatregelen, zowel technische maatregelen, voer- en managementmaatregelen als nageschakelde technieken. De komende tijd krijgen we inzicht in het effect daarvan. Ook komt kwantitatieve informatie beschikbaar over mogelijke andere voordelen van brongerichte technieken. Wij betrekken voorgaande

bij de totstandkoming van de Omgevingsverordening, zoals wij ook in de Statenmededeling van 7 juli 2020, behorende bij het ontwerp van de Wijziging Interim omgevingsverordening - regelwijziging 2 hebben aangegeven.

Datum
16 oktober 2020
Documentnummer
4757946

4.2. Verzoeken om voor een bepaalde diercategorie de emissiereductie-eisen aan te passen:

Diverse (groepen) insprekers verzoeken om de emissiereductie-eisen voor een bepaalde categorie te versoepelen. Bijvoorbeeld omdat die bedrijven ook een grote klimaatopgave moeten realiseren of omdat de bedrijfsvoering diervriendelijk(er) is en ze vanwege dierenwelzijn beter scoren. Insprekers voeren aan dat de opgenomen reductiepercentages vanwege de specifieke bedrijfsvoering onhaalbaar zijn en/of dat het 'slechts' een beperkte groep is zodat het effect op de instandhoudingsdoelen van N2000 nihil is.

Reactie: De emissiereductie-eisen zijn vastgesteld met als doel de emissies uit stallen terug te dringen om de convenantdoelen te realiseren. In een aantal gevallen geldt dat voor de korte termijn er voor deze diercategorie(ën) brongerichte stalsystemen beschikbaar zijn die aan de emissie-eisen van de IOV voldoen. Pas vanaf 2028 geldt - voor stallen die dan aangepast moeten worden - een reductie van 85 %. Voor de stro(oisel)stallen bij varkens verwijzen wij ook naar onze overwegingen onder 2.6 van dit statenvoorstel. De argumenten die insprekers inbrengen, worden in het algemeen vanuit andere doelen aangedragen. De effecten van een eventuele aanpassing zijn ook niet onderzocht, waarbij ook het aspect van een "olievlekwerking", waarbij andere diercategorieën zich vanuit het gelijkheidsbeginsel op een uitzonderingspositie beroepen, nadrukkelijk onderzoek vergt. Wij zien in de zienswijzen geen aanleiding aanvullende wijzigingen voor te stellen.

5. Effecten van de voorgestelde wijzigingen

De effecten van de ontwerp-wijziging voor de veehouderij zijn in beeld gebracht in

"Verwachte effecten van de voorgestelde aanpassing van de Interim Omgevingsverordening op structuur en omvang van de veehouderij in Noord-Brabant - d.d. 23 juli 2020" (zie bijlage). De verwachting is dat bij de voorgestelde wijziging, de piek in het aantal stoppende bedrijven zal verschuiven van 2022 naar eind 2023. Voor de meeste sectoren is de verwachting dat naast deze verschuiving er weinig veranderingen optreden. Het gemiddeld op bedrijfsniveau voldoen zal voor enkele ondernemers ruimte bieden wat kan leiden tot het maken van andere keuzes. Het voorstel voor aanpassing onder punt 3.1 heeft geen effecten. Het voorstel voor aanpassing onder punt 3.2 heeft uitsluitend effecten op een kleine, specifieke groep van veehouders en is daarom niet meegenomen in dit rapport.

In het rapport “Effecten voorgenomen wijziging staleisen op de uitstoot en neerslag van stikstof uit de veehouderij” heeft Bureau Pouderoyen Compagnons de effecten van de ontwerp-wijziging voor de stikstofafname (emissies en depositie) in beeld gebracht (zie bijlage).

Uit het rapport blijkt dat het uitstel leidt tot een verschuiving van de opbrengst in de periode 1 januari 2022 – 1 januari 2024 van 3,75 kiloton stikstof per jaar. De invoering van de mogelijkheid om op bedrijfsniveau te mogen voldoen leidt tot een vermindering van 0,32 kiloton stikstof per jaar. Dit betreft ongeveer 1,7% van de vergunde emissie uit stallen in 2020. Omdat de eisen worden aangescherpt vanaf 2024, wordt het verschil (de verminderde afname) tussen het voldoen op locatieniveau versus het voldoen op dierplaatsniveau, steeds kleiner. Op basis van de emissie-eisen voor de periode 2024-2027 is het verschil 0,24 kton NH₃/jaar en op basis van de eisen vanaf 2028 is het verschil 0,21 kton NH₃/jaar.

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Ten slotte leidt het vervallen van de in de IOV voorziene aanscherping van de emissiereductie-eisen voor de periode 2021 – 2023 tot een vermindering van de opbrengst met 0,72 kiloton stikstof per jaar voor deze periode. Dit effect treedt op tot maximaal 2044 en wordt steeds kleiner, op basis van het tempo waarin stallen die zijn aangepast voor 1 januari 2024 daarna weer worden gemoderniseerd.

Vooraf in de periode tussen 2020 en 2024 is er sprake van een verminderde afname van de depositie uit stallen van Brabantse veehouderijen. De verminderde afname in de periode daarna is beperkter. Het effect van het op bedrijfsniveau mogen voldoen (middelen) ligt voor wat betreft de depositie in dezelfde orde van grootte als het effect op de emissie uit stallen (1 a 2 % van de depositie t.g.v. de stalemissies van Brabantse veehouderijen).

Uit bovenstaande blijkt dat de benodigde stikstofafname voor een belangrijk deel op een later moment (15 maanden later) plaatsvindt. Dit beperkte uitstel (ten opzichte van de totale periode van vele jaren die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te halen) zal het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Echter mogelijk worden deze doelstellingen hierdoor wel pas op een later moment behaald. Het is daarnaast belangrijk dat vaststaat dat door het verschuiven van de opbrengst geen sprake is van een (dreigende) verdere verslechtering van Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-beheerplannen en de gebiedsanalyses voor de Brabantse gebieden zijn natuurherstelmaatregelen uitgewerkt. Wanneer deze maatregelen tijdig worden uitgevoerd is het de verwachting dat er geen verdere verslechtering van Natura 2000-gebieden in de periode 2021-2023 plaatsvindt ten gevolge van dit uitstel. De uitvoering van deze maatregelen ligt nu grotendeels op schema. We blijven dit goed monitoren.

6. Overige wijzigingen Interim omgevingsverordening

Bij de ontwerp-wijziging is, naast enkele technische aanpassingen, ook

voorgesteld om weer overgangsrecht op te nemen voor de concrete mestinitiatieven, gebaseerd op de besluitvorming uit november 2015. Diverse insprekers hebben hiertegen zienswijzen ingediend. Wij benadrukken dat het opnemen van overgangsrecht alleen betrekking heeft op initiatieven die destijds door ons als concreet initiatief zijn aangemerkt. Dit overgangsrecht is abusievelijk vervallen bij de vaststelling van de Interim omgevingsverordening omdat wij ervan uitgingen dat de besluitvorming over die initiatieven inmiddels onherroepelijk was afgerond. Dat blijkt voor meerdere initiatieven niet het geval te zijn. Vanuit een betrouwbare overheid is het daarom nodig om het overgangsrecht alsnog op te nemen.

Datum
16 oktober 2020
Documentnummer
4757946

7. Procedure bij de rechtbank Den Haag:

Op 15 juli 2020 heeft de rechtbank Den Haag een (tussen) uitspraak gedaan in de dagvaardingen die door de Producentenorganisatie Varkenshouderij en ZLTO zijn aangespannen tegen uw besluit van 8 juli 2017. De rechtbank heeft daarbij aan partijen gevraagd of er, mede gelet op de aangekondigde wijziging van de Interim omgevingsverordening, nog een procesbelang aanwezig is voor partijen om verder te gaan met de procedure, en zo ja, op welke wijze partijen de procedure willen voortzetten. Partijen hebben hun standpunt daarover inmiddels bij de rechtbank kenbaar gemaakt. De rechtbank doet hierover op 21 oktober a.s. uitspraak.

Kanttekeningen

Het niet tijdig beslissen over het laten vervallen van de datum voor aanvraag omgevingsvergunning/doen van een melding betekent dat ondernemers alsnog voor 1 januari 2021 een aanvraag omgevingsvergunning of melding moeten doen omdat zij anders in overtreding zijn van de regels in de IOV. Het is bovendien wenselijk om zo spoedig als mogelijk duidelijkheid te bieden aan ondernemers wanneer zij hun stalsystemen aangepast moeten hebben. Het voorbereiden van een goede aanvraag en het doorlopen van procedures neemt enige tijd in beslag.

Planning

Na vaststelling wordt het wijzigingsbesluit zo spoedig als mogelijk bekend gemaakt, waarna de regeling inwerking treedt.

Bijlagen

1. Wijziging Interim omgevingsverordening-regelwijziging 2
2. Nota van inspraak en wijziging
3. "Verwachte effecten van de voorgestelde aanpassing van de Interim Omgevingsverordening op structuur en omvang van de veehouderij in Noord-Brabant", Connecting Agri&Food, d.d. 23 juli 2020
4. a. "Effecten voorgenomen wijziging staleisen op de uitstoot en neerslag van stikstof uit de veehouderij", Pouderoyen Compagnons, d.d. 9 juli 2020
b. Bijlage 1 emissie-eisen
5. Infographic

Datum

16 oktober 2020

Documentnummer

4757946

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager:

de heer H.J. van Herk, (06) 52 79 43 01, hvherk@brabant.nl

Opdrachtnemers:

mevrouw B.W.C.J. Biemans, (06) 55 68 65 85, bbiemans@brabant.nl

mevrouw E.F.M. Vos, (06) 55 68 66 47, evos@brabant.nl